

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสภาวะฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้วิจัย : ธัญลักษณ์ โสกา

สาขา : สาธารณสุขศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: รองศาสตราจารย์ณรงค์ ณ เชียงใหม่

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: อาจารย์ ดร.วันทนี ชวพงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

### บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อสภาวะฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มประชากรได้แก่ เด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุ 3 ปีขึ้นไปจนถึง 5 ปี 11 เดือน จำนวน 190 คน และผู้ปกครองของเด็กเหล่านี้ จำนวน 190 คน คัดเลือกโดยวิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ทำการสำรวจสภาวะช่องปาก โดยใช้แบบสำรวจสภาวะช่องปากเด็กก่อนวัยเรียน และการใช้แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ ผลการศึกษาพบ ความชุกของการเกิดฟันผุ ร้อยละ 79.47

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ไม่พบปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับสภาวะฟันผุ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานทางด้านทันตสาธารณสุขควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียน ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็กที่ปราศจากฟันผุให้กับผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีฟันผุมากเพื่อเป็นแบบอย่างต่อไป

**The Title** : Factors Related to the Caries Status in Preschool Children in the Child Development Center, Chiang Dao District, Chiang Mai Province

**The Author** : Mrs. Tanyalak Sopa

**Program** : Public Health

**Thesis Advisors** : Associate Professor Narong Na Chiangmai Chairman  
: Lecturer Dr. Wantanee Chawapong Member

### ABSTRACT

The study aimed to determine factors related to the caries status in preschool children in the child development center, Chiangdao district, Chiangmai province.

One hundred and ninety children aged 3 years to 5 years, 11 months and their parents were selected using a purposive sampling technique. The dental caries status was assessed using survey of oral conditions. Self-reported questionnaires were conducted among their parents. Data were analyzed using descriptive statistics and Chi-square tests. The results of the study revealed that the caries prevalence of deciduous teeth was 79.47 percent.

The results indicated that factors in behavior not found related to the caries status. Therefore, dental public health workers should take these factors into account to promote oral health in preschool children. In addition, dental public health workers should give an opportunity for the guardians of preschool children to be able to exchange their oral health care experiences. Those who have children who are caries free could transfer their positive oral health practices to others.

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ณรงค์ ณ เชียงใหม่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.วันทนี ชวพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วราภรณ์ ศิริสว่าง ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดเห็น ตรวจสอบและแก้ไขวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณทันตแพทย์หญิงรักษนก นุชพ่วง ทันตแพทย์หญิง ธาริณี แสงแก้วและคุณมยุริญ สอนบาติ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและขอขอบพระคุณครูพี่เลี้ยงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกองคักรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลเชียงดาว ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.น้ำผึ้ง อินทเนตร ที่ช่วยเหลือในเรื่องของการวิเคราะห์ข้อมูล ขอบคุณเพิ่มเกียรติ บุญวัตร และน้องๆ เพื่อนนักศึกษาที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ทำให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อย ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. จิตติมา กัตัญญู ประธานหลักสูตรที่ได้ให้คำแนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือ และขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนช่วยให้งานวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ขอมอบเป็นกตเวทิตาแด่บิดา มารดา ครอบครัว ตลอดจนผู้เขียนหนังสือและบทความต่างๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี และเป็นตัวอย่างการศึกษาสำหรับผู้สนใจต่อไป

ธัญลักษณ์ โสภา